

Blogi Karjalasta

Tatjana Berdaševa

Viimeinen blogijuttu – Kalastuksestakin

Keskikesä 2021 oli uskomaton aika jokaiselle kalastajalle, joka pyydysti Vienan Karjalan ja Kuolan niemimaan joilla. En nähnyt pitkään, että kalaa voi olla niin paljon. Kyttyrälohta voitiin saada vedestä kauhalta. Kuvitelkaa, kuinka paljon kalaa voi saada yhden päivän aikana? Kalasaalis tuskin mahtuisi yhteen jääkaappiin. Kesällä jääkaappeja tuotiin suoraan joen rannalle, jossa riuskat kalastajat pyydystivät kaloja. Rannalle pystytettiin teltoja ja niissä asuttiin. Siellä kalastajat perkasivatkin kaloja. Tällaisen kalastuksen hajua, jännitystä ja hämmennystä oli ilmassa. En tiennyt, miten olisin voinut arvioida tätä kaikkea. Kysymyksiä oli paljon: Entäs ekologia? Mitä mieltä paikalliset asukkaat ovat, että rannalle on tullut niin paljon kalastajia ja kalaa? Tapahtuiko aikaisemmin jotain sellaista? Mitä täällä on oikeasti tapahtunut?

Retkikuntamme sattui samaan aikaan kyttyrälohen kutuajan kanssa. Kalaa oli niin paljon, että se myytiin 150 ruplalla kypale. Se on alle kaksi euroa puoleltaista tai kahdelta kilolta. Paikalliset kalastajat täyttivät nopeasti varastonsa eivätkä lähteneet enää kalaan. Vieraat kalastajat ottivat niin paljon kalaa, kuin pystyivät laittamaan autojääkaappiinsa. Jotkut saivat kaloja vain mädin vuoksi: he perkasivat kalan ja heittivät sitten sen pois. Paikalliset asukkaat pitivät sitä törkeänä. He valittivat myös, että kun kutu aika loppuu ja kalastajat lähtevät, paikallisten pitää järjestää talkoot ja siivota roskaa joen rannoilta. Paikalliset asukkaat olivat niin kyllästyneitä vieraisiin, etteivät he edes ottaneet retkikuntaamme aina ystävällisesti vastaan.

Miksi kalaa oli paljon? Ajatus kyttyrälohen sopeutumisesta Vienanmereen syntyi jo Neuvostoliiton aikana 1950-luvulla. Näitä tarkoituksia varten kyttyrälohta tuotiin tonneittain kalanviljelylaitoksiin. Eri vuosina laitoksista tuli 6–36 miljoonaa kalanpökasta. 20 vuoden aikana on onnistuttu saavuttamaan kyttyrälohen kestävä populaatio. Nykyään sen elinympäristö on levinnyt Norjaan ja idässä Jenisei-jokeen saakka. Jopa Islannin joistakin löytyy kyttyrälohta. Nopeasti kasvava ja aggressiivinen kyttyrälohi voi syrjäyttää näiden paikkojen perinteisiä lajeja – lohen ja taimenen. Sen takia kyttyrälohen pyytäminen ei ole vaarallista. Sitä ei olisi pitänyt olla täällä ollenkaan. Näin ideat toteutuvat elämässämme – niillä ei ole vain miellyttäviä seurauksia, vaan niillä on oma hintansa, joka on maksettava.

On kiinnostava, että päätän blogini tähän filosofiseen ajatukseen. Kuuden vuoden aikana olen kertonut Karjalasta: historiasta, etnografiasta ja perinteistä. En voi nyt panna pistettä, vaan panen kolme pistettä... Kiitän lukijoitani kiinnostuksesta aiheita kohtaan ja Karjalan Sanomat -lehteä mahdollisuudesta kertoa siitä, mikä on ympäröinyt minua näiden vuosien aikana.

Oikaisu

17.11.2021 Karjalan Sanomien lukija-juttuun pujahti harmillinen virhe. Lukijan oikea nimi on Tatjana Vasiljevna Uljanova. Toimitus pyytää virhettä anteeksi.

Vapaa-aika

Pieni museo kansankirjailijasta

Petroskoin kirjastossa avautunut museuhuone kertoo Karjalan kansankirjailijan Dmitri Gusarovin elämästä ja tuotannosta.

Hanke

Sergei Karpov

Karjalan Sanomat
Petroskoi

karjalansanomat@yandex.ru

J o toista kuukautta Petroskoissa toimii Karjalan kansankirjailijan **Dmitri Gusarovin** museuhuone. Se on avattu kaupungin keskuskirjastossa, joka on nimetty kirjailijan mukaan. Museuhuone on Karjalassa ainoa museonäyttely, joka kertoo Gusarovin elämästä ja tuotannosta.

– Sodan aikana 1942–1944 hän taisteli partisaanina Neuvosto-Karjalan alueella ja sai neljä mitalia. Myöhemmin hän oli 36 vuotta Sever-kirjallisuuslehden päätoimittajana. Gusarov löysi monen lahjakkaan kirjailijan ja rohkeni julkaista lehdessään heidän teoksiaan, joita ei haluttu julkaista muissa neuvostolehdissä. Hän oli kunnon, vilpitön ja rohkea ihminen, kertoo kirjaston suunnittelu- ja kehitysosaston johtaja **Galina Hudojeva**.

Museuhuone on avattu Petroskoin kirjastoyhdistyksen hankkeen avulla. Hanke voitiin viime vuonna Venäjän presidentin apurahan eli miljoona ruplaa.

– Museuhuone on sijoittunut entiseen lukusaliin. Sen suunnittelijana on Venäjän muotoilijoiden liiton Karjalan osaston puheenjohtaja **Jegor Permjakov**. Apurahalla teimme korjauksen salissa ja ostimme uutta kalustoa ja laitteistoa, Hudojeva sanoo.

Tytär lahjoitti isänsä esineitä

Museuhuoneessa on esillä Gusarovin henkilökohtaisia esineitä, valokuvia, kirjeitä, kirjoja, käsikirjoituksia ja piirroksia. Osa dokumenteista on kopioita.

– Osa esineistä ja dokumenteista on kirjastomme kokoelmasta. Muutaman dokumentin saimme kopiona Karjalan kansallisarkistosta, jossa on kirjailijan dokumenttikokoelma. Joitakin dokumentteja saimme

Petroskoin opettajaopiston ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoita kierroksella Dmitri Gusarovin museuhuoneessa. O+ KUVA: SERGEI KARPOV

yksityisistä kokoelmista, esimerkiksi Karjalan kirjailijalta **Konstantin Gnetneviltä**, Hudojeva kertoo.

– Huomattavan osan näyttelyesineistä muodostavat kirjailijan tyttären **Anna Gusarovin** lahjoittamat esineet. Niitä ovat kirjailijan kirjoituskone, pöytäkello ja kirjakoppi, hänen kirjakokoelmansa ja Sever-lehden kokoelmansa, museuhuoneen johtaja **Natalja Kolegova** kertoo.

Museuhuoneessa on myös avoimen kirjan näköinen kosketusnäyttöinen pöytä. Tämän avulla voi lukea digitaalimuodossa monta Gusarovin kirjoittamaa ja hänestä kirjoitettua kirjaa. Lisäksi sen kautta pääsee verkkosivustolle, joka sisältää aineistoa kirjailijasta ja hänen muistonsa vaalimistyöstä.

– Museokierrosten lisäksi salissa voi järjestää erilaisia kulttuuritilaisuuksia. Hankkeen avulla ostimme siihen tuoleja, projektorin ja valkokankaan, Hudojeva toteaa.

Arkistotyö jatkuu

Museuhuoneen kehittäminen jatkuu. Anna Gusarova lupasi lahjoittaa sille isänsä kirjoituspöydän ja mahdollisesti myös harmonikan.

– Haluamme entistää kirjailijan kirjakaappin. Kun olemme saaneet hänen kirjoituspöytänsä, tämäkin pitää entistää, Hudojeva sanoo.

Kirjaston työntekijät jatkavat tänä ja ensi vuonna työtä kirjailijan dokumenttikokoelman parissa Kansallisarkistossa. Hudojevan mukaan edessä on paljon arkistotyötä, koska museuhuonetta varten on kerätty vähän aineistoa Kansallisarkistosta.

– Suunnitelmassa on myös tehdä ohjelmat eri ikäryhmille. Lapsille teemme ohjelman liittyen Gusarovin lapsuuteen. Opiskelijoiden pyynnöstä haluamme tehdä interaktiivisia pelejä, jotka koskevat kirjailijan elämää ja tuotantoa, Hudojeva kertoo. **KS**

#KSlukijat

Pekka Puska,

professori, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) entinen pääjohtaja, akateemikko, Venäjän tiedeakatemia, Suomi

Tuttavuuteni Karjalan tasavallan kanssa alkoi vuonna 1991, jolloin minut kutsuttiin Petroskoihin puhumaan Pohjois-Karjalassa tehdystä terveystyöstä. Tällöin terveysministeri Anatoli Artemjev ehdotti terveysalan yhteistyötä Karjalan tasavallan ja Suomen Pohjois-Karjala-projektin välille.

Yhteinen terveystyömme alkoi vuonna 1991 Petroskoin miliisejä koskevalla esitutkimuksella. Sen jälkeen valittiin Pitkärannan piiri erityiseksi projektialueeksi. Yhteistyön merkeissä on ollut monia erilaisia hankkeita ja yhteisiä Karjalan Lääketiede -seminareja, joista Karjalan Sanomat on kertonut.

Karjalan Sanomat on mielestäni erinomainen lehti. Luen hyvin mielelläni kaikista Karjalan tasavaltaa koskevista asioista. Toki terveysalan uutiset kiinnostavat erityisesti.

100-vuotispäivämme kunniaksi esittelemme tällä palstalla meidän lukijoitamme. Alun perin aioimme sulkea palstan lehden täyttäessä 101 vuotta. Koska palstasta on tullut huomattu ja suosittu, päätimme jatkaa lukijoiden esittelyä toistaiseksi.

